

DH-kommentarer til forslag til lov om tilgængelighedskrav for produkter og tjenester

Vi vil indledningsvist nævne, at loven om tilgængelighedskrav for produkter og tjenester er et stort fremskridt, der er med til at sikre inklusion af mennesker med handicap i samfundet. Derfor har vi lige nu en unik chance for at sikre, at vi når så langt som overhovedet muligt med denne lov.

DH mener, det er meget positivt, at Erhvervsministeriet skriver i høringsnotatet, at der vil være et behov for en omfattende vejledningsindsats frem mod tilgængelighedskravenes ikrafttrædelse i 2025, men også i perioden efter ikrafttrædelsen. Vi ser frem til at blive inddraget i det arbejde og mener desuden, at det skal fremgå tydeligt, hvem der har ansvaret for at sikre denne vejledningsindsats.

Anvendelsesområdet

Tilgængelighedskravene skal også gælde det byggede miljø

DH mener, at man i Danmark skal gå ud over minimumsimplementering af tilgængelighedsdirektivet. Herunder at det byggede miljø, der anvendes af kunder, der køber tjenester omfattet af direktivet, skal overholde tilgængelighedskravene i bilag 3 i direktivet. Der er i Danmark mange eksempler på selvbetjeningsterminaler som f.eks. hæveautomater og billetautomater, hvor de fysiske omgivelser er med til at gøre adgangen til terminalerne utilgængelig.

Erhvervsministeriet skriver i høringsnotat, at det byggede miljø ikke er omfattet, bl.a. fordi der i Danmark allerede findes regler for tilgængeligheden ved nybyggeri i Bygningsreglementet. Det er rigtigt, at der findes krav til de fysiske omgivelser til selvbetjenings- og brugerbetjente anlæg i Bygningsreglementet, men da dette ikke gælder eksisterende byggeri og primært kun gælder ved nybyggeri eller større ombygninger, vil det ikke gælde alle steder, hvor nye terminaler skal sættes op i henhold til denne lov. Derfor vil krav til de fysiske omgivelser være med til at sikre tilgængelighed til de tjenester, der er omfattet af forslaget.

Tilgængelighedskravene skal gælde for flere produkter og tjenester

DH mener også, at tilgængelighedskravene i forslaget med fordel kan gælde for flere produkter og tjenester end de, der er nævnt i forslaget. Mange husholdningsprodukter som f.eks. kaffeautomater og vaskemaskiner har i dag touch skærme som betjeningspaneler, som er utilgængelige for mennesker med handicap. Anvendelsesområdet kan derfor med fordel udvides til at omfatte " smart husholdningsprodukter" , da tilgængelighedskravene til brugergrænseflader i bilag 1 kan bruges til skærmen på produktet. Derudover mener DH, at overnatningsmuligheder er et eksempel på en tjeneste, der skal omfattes, her kan kravene til websites og mobilapplikationer bruges.

DH er af den opfattelse, at der vil være hjemmesider uden e-handel, der indeholder oplysninger om produkter eller tjenester, der ikke er omfattet af forslaget. DH mener derfor, at anvendelsesområdet også skal omfatte hjemmesider og mobilapplikationer, der ikke er e-handelssider og ikke er offentlige myndigheder. Kravene findes allerede i lovforslaget, og der er erfaringer at hente fra loven om tilgængelighed til offentlige myndigheders hjemmesider.

Erhvervsministeriet skriver i høringsnotatet, at de områder, der er omfattet i direktivet, er de vigtigste at gøre tilgængelige for personer med handicap, og at det er nødvendigt at vurdere effekten af lovforslaget, inden flere områder evt. omfattes. DH er ikke orienteret om, at man har lavet en undersøgelse af, hvorvidt andre vigtige områder kunne omfattes ved at bruge kravene i direktivet, og foreslår, at en sådan undersøgelse iværksættes. Desuden henviser vi til vores kommentar nedenfor om, at transporttjenester i byer og forstæder og regionale transporttjenester skal være omfattet.

Definitioner

Læringsmiljøer skal være omfattet

I dag findes der eksempler på undervisningsmaterialer, der ikke udgives som bøger, men derimod laves som digitale læringsmiljøer. Et eksempel er Gyldendals digitale fagportaler. Undervisningsmateriale udgivet som e-bøger vil være omfattet af loven. Vi mener, at læringsmiljøer også skal omfattes ved, at definition nr. 37 om E-bog udvides til at omfatte bl.a. læringsmiljøer. Det er en stor udfordring, at meget undervisningsmateriale ikke er tilgængeligt, og ved at stille krav om tilgængelighed til læringsmiljøer, vil der blive bedre inklusion af elever og studerende med handicap. [Se uddybende kommentarer fra Dansk Blindesamfund i bilag 5 på Folketingets hjemmeside.](#)

Tilgængelighedskrav

Alle krav skal gælde for transporttjenester i byer og forstæder og regionale transporttjenester

Ifølge forslaget skal transporttjenester i byer og forstæder og regionale transporttjenester alene opfylde tilgængelighedskravene i afdeling 4 i bilag 1. DH mener, at man i loven skal lade tilgængelighedskravene i afdeling 3 i bilag 1 gælde for alle transporttjenester, også transporttjenester i byer og forstæder og regionale transporttjenester. Det vil være med til at sikre, at man som forbruger vil kunne planlægge og foretage den tilgængelige rejse fra A til B og ikke kun en del af vejen. Desuden vil transporttjenester i byer og forstæder og regionale transporttjenester kunne udveksle erfaringer med de nationale transporttjenester om opfyldelse af kravene.

Erhvervsministeriet skriver i bemærkningerne, at alle de oplyste transportformer i forslaget er underlagt lov om webtilgængelighed, men det står ikke helt klart for DH, hvorvidt alle er omfattet. Og hvorvidt dette også gælder for alle elektroniske billetter til transporttjenester. DH mener derfor, at tilgængelighedskravene for transporttjenester skal gælde alle transporttjenester, hermed kommer § 6 om transporttjenester også til at afspejle de nationale forhold i Danmark, hvor byer og forstæder og regionale transporttjenester udgør en stor andel af den kollektive transport i Danmark. Til dette skriver Sikkerhedsstyrelsen i en mail til DH, at lovforslagets anvendelsesområde på nuværende tidspunkt

skal afspejle det overordnede ønske om, at lovforslaget ikke går videre end tilgængelighedsdirektivet. DH mener, at transporttjenester i byer og forstæder og regionale transporttjenester er et eksempel på tjenester, der er vigtige at gøre tilgængelige for mennesker med handicap jf. ministeriets bemærkning til anvendelsesområdet ovenfor.

Konkrete kriterier i forbindelse med uforholdsmæssig byrde

Formuleringen om uforholdsmæssig byrde i §8 stk. 2 er meget løst formuleret, og DH mener, det er vigtigt, at den ikke bliver en kattelem for virksomhederne. Det følger af §9, at virksomheden skal vurdere, hvorvidt der er tale om en uforholdsmæssig byrde i forhold til bilag 5, som er meget upræcist. DH mener, der er behov for konkrete kriterier i bilag 5, der ikke overlader hele vurderingen til virksomheden eller tjenesteyderen.

Desuden vil udpegningen af mange forskellige kontrolmyndigheder kunne resultere i en meget uensartet måde at fortolke dette på, med mindre der sikres en mere klar formulering i loven, den rette vejledning og en koordinering mellem kontrolmyndighederne. I forlængelse af dette mener DH, at der er behov for en præcisering af § 11 stk. 1, nr. 1 om hvornår en tjeneste er ændret tilstrækkeligt til, at det medfører, at man skal forny sin vurdering af, om den skal leve op til tilgængelighedskravene. Erhvervsministeriet skriver i høringsnotatet, at en evt. supplerende af bilaget skal afvente Kommissionens delegerede retsakt. DH mener, at det skal afklares om, og hvornår denne kommer. DH mener desuden, at Erhvervsministeriet skal udarbejde egne konkrete kriterier, hvis denne ikke kommer, eller det ikke kan afklares hvornår.

Kontrol med produkter og tjenester

Fælles sekretariatsbetjening

DH mener, det er vigtigt, at der sikres koordinering mellem de forskellige kontrolmyndigheder evt. i form af en fælles sekretariatsbetjening hos f.eks. Sikkerhedsstyrelsen, der både kan være med til at sikre en ensartet klagesagsbehandling og en samlet afrapportering. Erhvervsministeriet skriver i høringsnotatet, at man vil sikre et tættere samarbejde på tværs af de respektive myndigheder, og at henvendelser sendt til en forkert myndighed videresendes til den rette myndighed.

DH er dog stadig bekymret for, at det kan resultere i, at det bliver svært for den enkelte forbruger at gennemskue, hvilken kontrolmyndighed man skal indbringe sin sag for, når man deler ansvaret mellem seks forskellige myndigheder, hvis man ikke sikrer en fast struktur for koordinering på tværs. DH mener, at dette samarbejde bedst sikres ved fælles sekretariatsbetjening eller en fælles klageindgang, ligesom det vil gøre det mere klart for den enkelte forbruger, hvilken myndighed man skal opsøge, hvis man vil indbringe en sag. Det kan både være med til at sikre en ensartet klagesagsbehandling og en samlet afrapportering.

Vejledninger

DH mener, at kontrolmyndighederne skal have en forpligtelse til at sikre de rette vejledninger. Vejledningerne skal hjælpe virksomheder og tjenesteydere med at leve op til forpligtelserne. Og der skal særligt være fokus på at hjælpe

mikrovirksomheder. Dette kan bl.a. ske i kraft af vejledninger og danske oversættelser af relevante standarder og tekniske specifikationer.

Vi er enige i lovens bemærkninger om et ministerielt arbejde om udarbejdelse af vejledninger. Vi ser som interesseorganisation på området frem til at blive inddraget i arbejdet. Vi opfordrer til, at det igangsættes hurtigst muligt og koordineres med Digitaliseringsstyrelsen, der har et lignende behov i forhold til vejledning af offentlige myndigheder. Arbejdet skal fortsættes efterfølgende, så der er mulighed for at opdatere vejledningerne løbende, og det skal være muligt at få rådgivning og vejledning løbende. Vi mener desuden, der skal være fokus på tjenester i vejledningen, da tjenesteyderens forpligtelser ikke er så grundigt beskrevet, som virksomhedernes.

Ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser

Kortere overgangsbestemmelser

DH mener, at overgangsbestemmelserne i §59 er for lange. Tilgængelighedsdirektivet er fra 2019, og inden da har der været forhandlinger i mange år. Det er derfor ikke helt nyt, at der kommer tilgængelighedskrav for hverken virksomheder eller tjenesteydere, jf. EU-standardens " EN 301 549 - Tilgængelighedskrav ved offentlige udbud og indkøb af IKT-produkter og -tjenester i Europa" . Hertil kommer, at implementeringen af direktivet bør afspejle den enkelte medlemsstats ressourcer, hvorfor vi mener, at man i den danske lov skal korte overgangsforanstaltningerne i stk. 2, 3 og 4 ned. Erhvervsministeriet skriver i høringsnotatet, at overgangsperioderne skyldes et overordnet ønske om, at tilgængelige produkter og tjenester løbende indføres i samfundet. Det er samtidig ministeriets forventning, at overgangsreglerne ikke vil medføre parallelle produktionslinjer. DH mener stadig, at overgangsbestemmelserne kan kortes ned, da det ikke er nyt, at der kommer tilgængelighedskrav for hverken virksomheder eller tjenesteydere.